

4

Ich życie i twórczość pięknie obrazuje cytat: „*Gorzki to chleb jest Polskość*” (K.C. Norwida). **Dwie niezwykle biografie, dwaj niezwykle artyści i prawdziwi patrioci** – dlatego *cieszymy się, że przypadło nam omówienie pomnika St. Moniuszki autorstwa Marcina Rożka*.

Stanisław Moniuszko oraz Marcin Rożek to wielkie postaci polskiej historii.

Stanisława Moniuszko chyba nie trzeba przedstawiać. To wybitny i niezwykle płodny polski twórca – żyjący w latach 1819-1872 kompozytor, dyrygent, organista i pedagog. Uważany jest za twórcę polskiej opery. Opery: *Halka, Straszny Dwór, Hrabina*.

Marcin Rożek ur. 1885 zm. 14 maja 1944 w Auschwitz-Birkenau, polski rzeźbiarz i malarz, profesor Szkoły Sztuk Zdobniczych w Poznaniu. Studiował w szkole rzemiosł artystycznych w Berlinie; kształcił się w Monachium i Paryżu. Dzieła np. *Pomnik B. Chrobrego, statua Siewca*.

Stanisław Moniuszko i Marcin Rożek to prawdziwi patriotyci.

Życie Stanisława Moniuszko przypadło na czas gdy Polski nie było na mapie świata. Za jego życia odbyły się dwa nieudane powstania: styczniowe (1830) oraz listopadowe (1863). Polacy tracili nadzieję, że kiedykolwiek odzyskają niepodległość. Kompozytor chciał swoją twórczością podnieść polaków na duchu: *Pana Tadeusza* tworzył Mickiewicz z myślą o balsamie na rany narodowe po klęsce powstania listopadowego; podobną rolę pełnić miał *Straszny dwór* po powstaniu styczniowym." Było to świadome twórcze założenie Moniuszki, zgodne z jego patriotyczną postawą i poczuciem swej misji wobec społeczeństwa.

Życie Marcina Rożka również przypadły na trudne momenty w historii Polski, z tym, że znany rzeźbiarz chwycił za broń i walczył podczas powstania wielkopolskiego. Poświęcił swój talent i życie dla ojczyzny. Podczas II wojny światowej trafił do więzienia Fortu VII. Tam zaproponowano mu wykonanie rzeźby popiersia Adolfa Hitlera dla poznańskiego zamku królewskiego. Odmówił, za co w 1943 roku trafił do obozu koncentracyjnego w Auschwitz, gdzie rok później zmarł.

Dwa wielkie nazwiska splecione w jednym dziele:

Pomnik Stanisława Moniuszki – pomnik w formie popiersia na wysokim, granitowym cokole. Znajduje się w parku Moniuszki, przy ul. Chopina w Poznaniu. Rzeźbę wykonał Marcin Rożek w 1924 z inicjatywy Wielkopolskiego Związku Kół Śpiewaczych. W obecnym miejscu stanął po I wojnie światowej. Podczas II wojny światowej zniszczony. Odnowiony został przez Edwarda Haupta i odsłonięty 16 grudnia 1951. Poznański pomnik Stanisława Moniuszki był pierwszym tego rodzaju obiektem w Polsce.

Oś czasu - krótka historia rzeźby Marcina Rożka oraz parku im. Stanisława Moniuszki

